

2023-01-19

TJÄNSTESKRIVELSE

Dnr: KFKS 2022-00959

Motion - Förberedelser till kommunalvalet 2026

Inkom den 17 oktober 2022 av Christina Ståldal och Lamin Jatta Modigh (NL)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen besluta följande.

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta följande.

Förslagen i motionen ligger i linje med det som framkommer i stadsledningskontorets utvärdering av valet till riksdag, kommuner och regioner 2022 samt de rekommendationer som finns när det gäller planering och genomförande av framtida val. Det som föreslås i motionen kommer att beaktas framgent varför motionen därmed bör anses som färdigbehandlad.

Sammanfattning

I motionen ”Förberedelser till kommunvalet 2026” föreslås ett antal punkter som bör beaktas i arbetet med förberedelserna inför valet 2026. I punkterna nämns att bemanningen behöver öka för att hantera köer samt att ser över vilka lokaler som används vallokaler. Vidare föreslås att rutiner kring hur ordningen i valsedelställen säkerställs behöver förbättras samt hur utbildningen av de som arbetar med valet genomförs.

Utifrån den samlade bedömningen i utredningen av motionen anges att förslagen ligger i linje med det som framkommer i den utvärderingen som genomförts efter valet till riksdag, kommuner och regioner 2022 samt de rekommendationer som finns när det gäller planering och genomförande av framtida val. Det som föreslås i motionen kommer att beaktas framgent varför motionen därmed bör anses som färdigbehandlad.

Förslagen i motionen

I motionen föreslås:

- Att en utredning görs för att ta reda på vilket antal funktionärer som behövs för att genomföra ett val i Nacka utan långa köer och svårigheter under hela nästa

valprocess, under valdagen och med bättre beredskap vid starten av förtidsröstningen

- Att undersöka och välja lämpliga och tillräckligt stora lokaler med alla faciliteter som behövs och med god tillgänglighet för rullstolsburna så att ingen ska behöva möta de hinder som en del mötte i vissa vallokaler under det senaste valet
- Att rutinerna för kontroll av valsedelställen särskilt uppmärksammas och kontrolleras varje kvart så att alla partiets valsedlar ständigt finns med i facken och inga oegentligheter uppstår
- Att utbildningen ses över så att alla valfunktionärer har tillräckliga kunskaper om de praktiska rutinerna och den teoretiska grunden för hela valprocessen

Ärendet

Kommunstyrelsen har remitterat motionen till val- och demokratinämnden som lämnat synpunkter på motionen. Motionen är även remitterad till kommunstyrelsens arbetsutskott varför juridik- och kanslistaben i detta ärende lämnar en samlad bedömning med förslag till beslut.

Synpunkter från val- och demokratinämnden

Val- och demokratinämnden behandlade motionen vid sitt sammanträde den 6 december 2022, § 65 efter beredning av stadsledningskontoret. Val- och demokratinämnden beslutade då följande;

Val- och demokratinämnden föreslår kommunstyrelsen besluta följande.

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta följande.

Förslagen i motionen ligger i linje med det som framkommer i den utvärderingen som genomförts av valet till riksdag, kommuner och regioner 2022 samt de rekommendationer som finns när det gäller planering och genomförande av framtida val. Motionen är därmed färdigbehandlad.

Av beslutsunderlaget framgår att en utvärdering har gjorts av hur valet 2022 genomfördes med följande redogörelse; Utvärderingen omfattar hela processen som inleds ett drygt år innan själva valet då valkretsar och valdistrikt fastställs vid sidan av alla andra förberedelser. Under själva valåret genomförs rekrytering av personal, materialanskaffning inklusive valsedlar, förtidsröstning, valdagen samt uppsamlingsräkningen. Utvärderingen visar på att valet i allt väsentligt genomfördes på ett bra sätt. Ett större problem var de köer som uppstod under både förtidsröstningen och själva valdagen. Köerna berodde till stor del på det utökade arbete som krävdes för att ha koll på ordningen i valsedelställen som fanns bakom skärmar. För att säkerställa att ordningen i valsedelställen inte ändrats fick ställen kontrolleras med hög regelbundenhet och när det gjordes blev det köer.

Utifrån den utvärdering samt analys och slutsatser har stadsledningskontoret ett antal rekommendationer som bör beaktas när kommande val ska genomföras. Detta gäller i första hand valen till riksdag, kommun och region. Valen till Europaparlamentet är inte lika omfattande vad gäller mängden röster som ska hanteras.

- Fortsätt med särskilt anpassade utbildning av ordförande och vice ordförande. Understryk vikten av leda och fördela arbetet samt att hjälpa andra distrikt om de behöver.
- Använd om möjligt särskilda lokaler till förtidsröstning, och undvik att ha förtidsröstningen i bibliotek. Det kommer att innebära en ökad kostnad, men uppvägs av bättre service och höjd effektivitet.
- Utveckla arbetet med att säkerställa tillgängligheten till vallokaler. Utse en särskilt ansvarig som har fokus på dessa frågor.
- Val- och demokratinämnden föreslås tillskriva Valmyndigheten för att påpeka behovet att se över hanteringen av valsedlar och framtagande av digital röstlängd.
- Bemanningen i förtidsröstningen behöver ökas för att minska köer och att klara hantering av ökad mängd förtidsröstande.
- Fortsatt kontinuerlig översyn av valdistrikten storlek. Storleken på valdistrikten bör inte överstiga 1500 röstberättigade. Fler valdistrikt innebär även det en ökad kostnad men uppvägs även det av bättre service och höjd effektivitet.

Enhetens utredning och bedömning

I enlighet med stadsledningskontorets utredning bedömer juridik- och kanslistaben att motionens förslag ligger i linje med det som framkommer i genomförd utvärdering samt de rekommendationer som finns avseende planering och genomförande av framtida val. Det som föreslås i motionen kommer att beaktas framgent varför motionen därmed bör anses som färdigbehandlad.

Ekonomiska konsekvenser

Förslaget till beslut innebär ingen ökad kostnad för kommunen. Det som föreslås i motionen är däremot förenat med ökade kostnader för personal och lokaler. En översyn görs på flera områden inför kommande val med utgångspunkt i stadsledningskontorets rekommendationer vilka innefattar det som föreslås i motionen. Den totala kostnaden för kommande val beror bl.a. på de behov som identifieras vid översynen.

Konsekvenser för barn

Ärendet medför inga särskilda konsekvenser för barn.

Handlingar i ärendet

1. Motionen

2. Eftervälsrapport – allmänna val 2022 till riksdag, kommunfullmäktige och regionfullmäktige
3. Protokollsutdrag från val- och demokratinämnden den 6 december 2022, § 65
4. Stadsledningskontorets tjänsteskrivelse daterad den 29 november 2022

Christopher Arontaus
Tf enhetschef
Juridik- och kanslistaben

Lina Sjöström
Kommunsekreterare
Juridik och kanslistaben